

239.

Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O MORU

("Sl. list Crne Gore", br. 17/07 od 31.12.2007, 06/08 od 25.01.2008, 40/11 od 08.08.2011)

Proglašavam Zakon o moru, koji je donijela Skupština Crne Gore na drugoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2007. godini, dana 18. decembra 2007. godine.

Broj: 01-1469/2

Podgorica, 26. decembra 2007. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

ZAKON

O MORU

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se morski i podmorski prostor Crne Gore, i to: unutrašnje morske vode, teritorijalno more, isključiva ekonomska zona, epikontinentalni pojas, zabrana uplovljenja, zaustavljanje i progon broda.

Član 2

Suverenitet Crne Gore na moru prostire se na unutrašnje morske vode, teritorijalno more, vazdušni prostor iznad njega, na dno i podmorje tog mora.

U svojoj isključivoj ekonomskoj zoni i epikontinentalnom pojasu, Crna Gora ostvaruje suverena prava i jurisdikciju radi istraživanja, iskorišćavanja, zaštite, očuvanja i unapređenja prirodnih morskih bogatstava, uključujući bogatstva na morskom dnu i u morskom podmorju i radi obavljanja drugih privrednih djelatnosti.

Crna Gora štiti, čuva i unapređuje morsku sredinu.

Crna Gora saraduje sa državama u regionu i učestvuje u radu regionalnih i svjetskih međunarodnih organizacija radi utvrđivanja opštih i regionalnih pravila, mjera preporučene prakse i postupaka u cilju sprječavanja i smanjenja zagađenja mora i morske sredine zagađivačima iz izvora na kopnu, s brodova, potapanjem, iz vazduha ili vazduhom i zagađenja prouzrokovanih aktivnostima na morskom dnu i u morskom podmorju.

Crna Gora podstiče regionalnu saradnju, posebno sa susjednim državama, radi donošenja zajedničkih planova hitnog djelovanja u slučaju nezgode koja prouzrokuje zagađenje morske sredine.

Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) plovni objekat je brod, tehnički plovni objekat, ploveće postrojenje, čamac i drugi objekat koji je osposobljen za plovidbu i koji učestvuje u plovidbi;
- 2) brod, osim ratnog broda, je plovni objekat namijenjen za plovidbu morem čija je dužina veća od 12 metara, a bruto tonaža veća od 15 ili je sposoban da prevozi više od 12 putnika. Brod može biti putnički, teretni, ribarski, javni ili naučno istraživački brod;
- 3) strani trgovački brod je brod koji ima stranu državnu pripadnost, a koristi se za prevoz putnika i tereta ili za druge privredne svrhe, osim ribarenja, te je kao takav definisan u svjedočanstvima i knjigama izdatim od ili u ime nadležnih organa države čiju zastavu brod vije;
- 4) strani ribarski brod je brod koji ima stranu državnu pripadnost, a namijenjen je i opremljen za lov ribe i drugih morskih organizama;
- 5) strani javni brod je plovni objekat u vlasništvu ili korišćenju strane države, koji nije ratni brod, a služi isključivo za neprivredne svrhe te države;
- 6) javni brod je brod, osim ratnog broda, namijenjen za obavljanje djelatnosti od opšteg interesa države, a čiji je vlasnik država ili neko drugo tijelo ovlašćeno od države (policijski brod, brod lučke kapetanije, brod za traganje i spasavanje i slično, osim školskih brodova i sl.) i koji služe isključivo za neprivredne svrhe;

- 7) naučno-istraživački brod je brod namijenjen isključivo za naučna ili tehnološka istraživanja ili iskorišćavanja mora, morskog dna ili morskog podmorja, opremljen opremom i uređajima za tu namjenu, kao i za smještaj posebnog osoblja, čija je dužina 12 metara ili veća, a bruto tonaža 15 ili veća;
- 8) strani ratni brod je brod koji pripada oružanim snagama strane države i ima vanjske oznake prema kojima se raspoznaju takvi brodovi njene državne pripadnosti, a pod zapovjedništvom je oficira te države i čije je ime i prezime upisano u odgovarajući popis vojnih lica ili u drugom dokumentu jednakog značenja i ima posadu podvrgnutu disciplini regularnih oružanih snaga;
- 9) strana jahta je plovni objekat koji ima stranu državnu pripadnost, dužine je veće od sedam metara, a služi za razonodu, sport i rekreaciju i pogodan je za duži boravak na moru;
- 10) kabotaža je prevoz stvari i putnika između domaćih luka koju vrše samo brodovi, jahte ili čamci domaće državne pripadnosti;
- 11) niska voda je najniži nivo mora.

II. UNUTRAŠNJE MORSKE VODE

Član 4

Unutrašnje morske vode Crne Gore obuhvataju:

- 1) luke, zalive i ostrva;
- 2) ušća rijeka;
- 3) djelove mora između obale i osnovne linije teritorijalnog mora iz člana 14 stav 3 tač. 2 i 3 ovog zakona.

Pod zalivom iz stava 1 tačka 1 ovog člana podrazumijeva se jasno istaknuta uvala uvučena u kopno, čija je morska površina jednaka površini ili veća od površine polukruga prečnika jednakog dužini prave linije koja zatvara ulaz u uvalu.

Pod ušća rijeka iz stava 1 tačka 2 ovog člana podrazumijeva se površina koju zahvata linija povučena na ušću između tačkaka niske vode na njenim obalama.

Morska površina uvale mjeri se od osnovne linije i prave linije koja zatvara ulaz u uvalu.

Unutrašnjim morskim vodama, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se vode Skadarskog jezera, rijeka Crnojevića i Bojane do granica plovnosti.

Član 5

Strani trgovački brod može ploviti unutrašnjim morskim vodama Crne Gore, radi uplovljenja u luku otvorenu za međunarodni saobraćaj, isplavljenja iz te luke, kao i plovidbe između luka otvorenih za međunarodni saobraćaj, najkraćim uobičajenim plovnim putem, u skladu sa režimom korišćenja plovnih puteva.

Plovidba u unutrašnjim morskim vodama iz člana 4 stav 5 ovog zakona može se ograničiti u skladu sa zakonom i međunarodnim propisima.

Ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo) može odrediti drugi način plovidbe stranih trgovačkih brodova unutrašnjim morskim vodama, ako to zahtijevaju interesi odbrane zemlje ili sigurnost i bezbjednost plovidbe.

Član 6

Kabotaža, odnosno prevoz stvari i putnika između domaćih luka mogu vršiti samo brodovi, jahte ili čamci domaće državne pripadnosti.

Kabotažom, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatra se prevoz lica stranom jahtom ili stranim čamcem, ako se taj prevoz obavlja bez naknade, osim ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo može odobriti:

- 1) stranom brodu prevoz praznih kontejnera u njihovoj eksploataciji između domaćih luka, uz uslov uzajamnosti;
- 2) stranom brodu, jahti ili čamcu prevoz lica i stvari između domaćih luka, ako to zahtijeva privredni interes Crne Gore.

Član 7

Strani ratni, javni, ribarski i naučno-istraživački brod može uploviti u unutrašnje morske vode Crne Gore, radi ulaska u luku otvorenu za međunarodni saobraćaj ili luku u kojoj je brodogradilište u kome će taj brod biti popravljen, ako za to prethodno dobije odobrenje koje izdaje za:

- 1) strani ratni brod -ministarstvo nadležno za poslove odbrane, uz saglasnost ministarstva nadležnog za inostrane poslove;
- 2) strani javni i naučno-istraživački brod -ministarstvo nadležno za poslove odbrane, uz saglasnost ministarstva nadležnog za inostrane poslove i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove;
- 3) strani ribarski brod -Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove morskog ribarstva.

Član 8

Strane jahte i strani čamci namijenjeni razonodi, sportu ili rekreaciji mogu ploviti i boraviti u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore, osim u zabranjenim zonama iz člana 11 ovog zakona, pod uslovom da odmah, nakon uplovljenja u unutrašnje morske vode, uplove uobičajnim najkraćim putem u određenu luku otvorenu za međunarodni saobraćaj, radi obavljanja granične i druge kontrole.

Član 9

Domaća i strana pravna i fizička lica mogu obavljati istraživanja, snimanja i hidrografski premjer morskog dna i morskog podmorja unutrašnjih morskih voda Crne Gore u naučne svrhe, uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove prosvjete i nauke.

Domaća i strana pravna i fizička lica mogu obavljati arheološko istraživanje kulturnog dobra na moru, morskome dnu i podmorju unutrašnjih morskih voda Crne Gore, uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove kulture.

Domaća i strana pravna i fizička lica mogu obavljati istraživanja, snimanja i hidrografski premjer morskog dna i podmorja u zaštićenim djelovima prirode unutrašnjih morskih voda Crne Gore u naučne svrhe, uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Domaća i strana pravna i fizička lica mogu obavljati istraživanja bioloških živih resursa u moru, morskome dnu i podmorju unutrašnjih morskih voda Crne Gore, uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove morskog ribarstva.

Odobrenja iz st. 1, 2 i 3 ovog člana izdaju se uz pribavljenu saglasnost Ministarstva i ministarstva nadležnog za poslove odbrane.

Za vrijeme istraživanja, snimanja i premjera u naučne svrhe iz st. 1 i 3 ovog člana, na stranom naučno-istraživačkom brodu mora biti ukrcano najmanje jedno stručno lice koje, u skladu s posebnim propisima, ima naučno-istraživački status, a zaposleno je u domaćoj naučno-istraživačkoj instituciji.

Za vrijeme arheološkog istraživanja iz stava 2 ovog člana, na stranom naučno-istraživačkom brodu mora biti ukrcano najmanje jedno stručno lice koje odredi ministarstvo nadležno za poslove kulture, na teret lica koje vrši istraživanje.

Za vrijeme istraživanja u zaštićenim djelovima prirode iz stava 3 ovog člana, na stranom naučno-istraživačkom brodu mora biti ukrcano jedno stručno lice koje odredi ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, na teret lica koje vrši istraživanje.

Za vrijeme istraživanja iz stava 4 ovog člana, na stranom naučno-istraživačkom brodu mora biti ukrcano jedno stručno lice koje odredi ministarstvo nadležno za poslove morskog ribarstva, na teret lica koje vrši istraživanje.

Za vrijeme istraživanja iz st. 6 i 7 ovog člana, na brodu koji je istovremeno i ratni brod mora biti ukrcano najmanje jedno lice koje odredi ministarstvo nadležno za poslove odbrane.

Odredbe ovog člana shodno se primjenjuju u teritorijalnom moru i isključivoj ekonomskoj zoni Crne Gore.

Član 10

U brodogradilištima Crne Gore može se obavljati remont stranih ratnih brodova, po prethodno pribavljenom odobrenju ministarstva nadležnog za poslove odbrane, uz saglasnost ministarstva nadležnog za inostrane poslove.

Remont u brodogradilištima Crne Gore ne može se odobriti stranom ratnom brodu i brodu specijalne namjene koji svojim boravkom predstavlja opasnost po bezbjednost Crne Gore.

Član 11

Ministarstvo nadležno za poslove odbrane, uz saglasnost Ministarstva, određuje zabranjene zone u unutrašnjim morskim vodama Crne Gore.

Plovni objekti ne smiju ploviti zabranjenom zonom u unutrašnjim morskim vodama, osim u slučaju više sile.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove odbrane može odobriti plovidbu plovnih objekata zabranjenim zonama u unutrašnjim morskim vodama.

Protiv akta iz stava 3 ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Akt iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Oglasu za pomorce".

Član 12

Do konačnog rješenja razgraničenja na moru između Crne Gore i Republike Hrvatske u cjelosti se primjenjuju odredbe Protokola i aneksi Protokola o privremenom režimu na Prevlaci, potpisani između bivše SRJ i Republike Hrvatske.

Član 13

Strani plovni objekat koji je, usled više sile ili nevolje na moru, bio prinuđen da se skloni u unutrašnje morske vode Crne Gore ili u zabranjenu zonu iz člana 11 ovog zakona, dužan je o tome, odmah po nastajanju tog razloga, obavijestiti Ministarstvo - najbližu ili dostupnu lučku kapetaniju ili lučku ispostavu koja će po dobijenom obavještenju odmah informisati nadležne državne organe iz člana 41 ovog zakona.

Strani plovni objekat iz stava 1 ovog člana dužan je da nadležnom organu saopšti: poziciju na kojoj se zaustavio, razlog zaustavljanja i zadržavanja, procijeniti i saopštiti vrijeme zadržavanja, informisati ga o prestanku razloga zadržavanja, vremenu nastavka putovanja, dati procjenu sigurnosti nastavka putovanja i pružiti sve druge podatke prema zahtjevu nadležnog organa.

III. TERITORIJALNO MORE

Član 14

Teritorijalno more Crne Gore je morski pojas širok 12 nautičkih milja, računajući od osnovne linije u smjeru mora.

U teritorijalnom moru, u cilju održivog razvoja i valorizacije prirodnih resursa morskog i kopnenog dijela obalnog područja, primjenjuju se mehanizmi integralnog upravljanja obalnim područjem.

Osnovnu liniju teritorijalnog mora čine:

- 1) linije niske vode duž obale kopna i ostrva;
- 2) prave linije koje zatvaraju ulaze u zalive;
- 3) prave linije koje spajaju tačke na obali kopna i na obali ostrva:
 - Najduži vrh Ade Bojane - Hrid Đeran;
 - Hrid Đeran - Hrid V. Kamen;
 - Hrid V. Kamen - Rt Mendra;
 - Rt Mendra - Rt Platamuni;
 - Rt Platamuni - Rt Veslo;
 - Rt Veslo - do tačke koja se nalazi na razdaljini tri kabla od Rta Oštra na spojnici Rt Oštra - Rt Veslo;
 - Tačka koja se nalazi na razdaljini tri kabla od Rta Oštra na spojnici Rt Oštra na Rt Veslo do Rta Konfin.

Osnovne linije su ucrtane u pomorskoj karti koju izdaje organ nadležan za hidrografsku djelatnost.

Pri određivanju osnovne linije teritorijalnog mora, dijelom obale smatraće se i najisturenije stalne lučke građevine koje su sastavni dio lučkog sistema.

Član 15

Spoljna granica teritorijalnog mora je linija čija je svaka tačka udaljena 12 nautičkih milja od najbliže tačke osnovne linije.

Član 16

Svi strani plovni objekti imaju pravo neškodljivog prolaska teritorijalnim morem Crne Gore.

Član 17

Pod neškodljivim prolaskom stranog plovnog objekta podrazumijeva se plovidba teritorijalnim morem Crne Gore bez uplovljenja u unutrašnje morske vode ili plovidba radi uplovljenja u unutrašnje morske vode, odnosno radi isplavljenja iz tih voda u vode isključive ekonomske zone, pod uslovom da se ne ugrožava poredak, mir, životna sredina ili bezbjednost Crne Gore.

Neškodljivi prolazak iz stava 1 ovog člana strani plovni objekat mora obaviti najkraćim uobičajenim plovnim putem, bez prekida i odlaganja.

Zaustavljanje i sidrenje stranog plovnog objekta koji se koristi pravom neškodljivog prolaska dozvoljeno je samo ako je izazvano događajima koje nameće redovna plovidba, odnosno viša sila ili nevolja na moru ili radi pružanja pomoći licima, brodovima ili vazduhoplovima u opasnosti ili nevolji na moru.

Član 18

Država kojoj pripada strani ratni brod obavijestiće diplomatskim putem ministarstvo nadležno za inostrane poslove i Ministarstvo o namjeri neškodljivog prolaska broda morem Crne Gore, najkasnije 24 sata prije uplovljenja broda u teritorijalno more Crne Gore.

Član 19

Neškodljivim prolaskom ne smatra se prolazak stranog plovnog objekta teritorijalnim morem Crne Gore, ako taj plovni objekat obavlja neku od sledećih djelatnosti:

- 1) prijeti silom ili upotrebljava silu protiv suvereniteta, teritorijalne cjelokupnosti i Ustavom Crne Gore utvrđenog državnog uređenja ili se ponaša na način kojim se narušavaju načela međunarodnog prava;
- 2) vježba ili obavlja obuku s oružjem;
- 3) prikuplja obavještenja ili podatke koji mogu štetiti odbrani ili bezbjednosti Crne Gore;
- 4) vrši propagandnu djelatnost protiv Crne Gore;

- 5) prihvata na plovni objekat bilo kakav vazduhoplov ili vazduhoplov sa njega polijeće ili slijeće, osim ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno;
- 6) lansira, spušta ili prihvata na plovni objekat bilo kakav vojni uređaj;
- 7) ukrcava ili iskrcava robu, novac ili ljude suprotno carinskim, poreskim, zdravstvenim i drugim propisima Crne Gore ili propisima o ulasku i boravku stranaca u Crnoj Gori;
- 8) namjerno ili znatno zagađuje morsku sredinu;
- 9) obavlja ulov ribe i drugih morskih organizama;
- 10) obavlja istraživanje, ispitivanje ili mjerenje bez odobrenja nadležnih ministarstava;
- 11) obavlja aktivnost radi neovlašćenog uključivanja u bilo koji sistem komunikacija, drugi sistem ili uređaje Crne Gore;
- 12) obavlja drugu djelatnost koja nije u neposrednoj vezi sa prolaskom.

Član 20

Ministarstvo može u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore odrediti i propisati obavezne plovne puteve, sistem javljanja brodova ili zone odvojene plovidbe, radi sigurnosti plovidbe za sve ili za plovne objekte koji prevoze određene terete.

U cilju sigurnosti plovidbe, zaštite mora od zagađenja, sprječavanja ugroženosti bioloških vrsta, kao i radi smanjenja opasnosti od većih pomorskih nezgoda, Ministarstvo može zabraniti plovidbu pojedinim djelovima unutrašnjih morskih voda ili teritorijalnog mora za određene vrste i veličine brodova, odnosno za brodove koji prevoze određenu vrstu tereta.

Plovni putevi i zone odvojene plovidbe iz stava 1 ovog člana ucrtavaju se u pomorskoj karti koju izdaje organ nadležan za poslove hidrografske djelatnosti i blagovremeno se objavljuje u "Oglasu za pomorce".

Član 21

Stranom ribarskom brodu za vrijeme prolaska teritorijalnim morem Crne Gore zabranjen je ribolov ili ulov drugih živih bića u moru i na morskom dnu.

Strani ribarski brod dužan je, za vrijeme prolaska teritorijalnim morem Crne Gore, da ribarski pribor i opremu koja služi za ulov ribe i drugih morskih organizama drži u brodskom skladištu ili pričvršćene.

Strani ribarski brod dužan je ploviti teritorijalnim morem Crne Gore najkraćim putem, brzinom ne manjom od ekonomične brzine, bez zaustavljanja ili sidrenja, osim ako je to neophodno zbog više sile ili nevolje na moru te imati vidno istaknute oznake ribarskog broda.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana ne odnose se na ribarski brod koji ima dozvolu za ribolov u teritorijalnom moru Crne Gore, dok se nalazi u području u kojem mu je ribolov dozvoljen.

Član 22

Strani ratni brodovi, tankeri i drugi brodovi kada prevoze opasne ili štetne materije, prilikom plovidbe u unutrašnjim morskim vodama i neškodljivog prolaska teritorijalnim morem Crne Gore, dužni su ploviti propisanim plovnim putevima za te brodove, poštovati zone odvojene plovidbe u područjima gdje su ti putevi ili zone odvojene plovidbe propisani i ispunjavati druge propisane uslove, radi sigurnosti i bezbjednosti plovidbe i sprječavanja zagađenja mora.

Član 23

Strana podmornica i drugo podvodno prevozno sredstvo za vrijeme prolaska teritorijalnim morem Crne Gore dužno je ploviti morskom površinom i viti zastavu državne pripadnosti i zastavu Crne Gore.

Član 24

Ministarstvo, na zahtjev ministarstva nadležnog za poslove odbrane radi obavljanja obuke za upotrebu oružja, može privremeno obustaviti prolazak plovnih objekata u pojedinim djelovima teritorijalnog mora.

Akt iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Oglasu za pomorce".

Član 25

Ako se strani ratni brod ili strani javni brod ne pridržava propisa o neškodljivom prolasku iz čl. 17 do 20 i čl. 23 i 24 ovog zakona ili opšteprihvaćenih međunarodnih propisa o sprječavanju sudara na moru i ako se taj brod ne odazove pozivu koji mu je upućen, domaći javni ili ratni brod, odnosno javni ili ratni vazduhoplov narediće da taj brod odmah isplovi iz teritorijalnog mora Crne Gore.

IV. ISKLJUČIVA EKONOMSKA ZONA

Član 26

Isključiva ekonomska zona Crne Gore obuhvata morske prostore od spoljne granice teritorijalnog mora u pravcu pučine do njegove spoljne granice utvrđene sporazumom, na osnovu međunarodnog prava, sa državama čije su obale sučelice ili se dodiruju.

Isključiva ekonomska zona iz stava 1 ovog člana može se proglasiti odlukom Skupštine Crne Gore i to cijeneći saradnju sa državama koje imaju suverenitet na djelovima Jadranskog mora:

- u oblastima gazdovanja, očuvanja, istraživanja i iskorišćavanja živih bogatstava u moru;
- u ostvarivanju prava i izvršavanju obaveza u zaštiti i očuvanju morske okoline;
- u oblasti naučnih istraživanja i, kad je to pogodno, preuzimanju zajedničkih istraživanja područja;
- pozivajući zainteresovane države ili međunarodne organizacije na saradnju u skladu sa odredbama Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora.

Član 27

U isključivoj ekonomskoj zoni iz člana 26 ovog zakona suverena prava Crne Gore ostvaruju se radi:

- 1) istraživanja i iskorišćavanja;
- 2) očuvanja i upravljanja živim i neživim prirodnim bogatstvima;
- 3) proizvodnje energije korišćenjem mora, morskih struja i vjetrova.

Član 28

Nadležni organi Crne Gore imaju pravo i dužnost da preduzimaju sve potrebne mjere u ostvarivanju prava iz člana 27 ovog zakona, u skladu sa nadležnostima utvrđenim zakonom, a naročito pregled, inspekciju, progon stranog broda i sudske postupke.

O progonu ili zadržavanju stranog broda i izrečenim kaznama odmah se obavještava diplomatskim putem država zastave broda.

Član 29

Gradnja, rad i upotreba objekata u isključivoj ekonomskoj zoni vrši se u skladu sa posebnim zakonom.

Član 30

Pravno ili fizičko lice kome je odobrena gradnja uređaja ili naprava iz člana 29 ovog zakona dužno je da:

- 1) najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova, preko Ministarstva -lučke kapetanije, objavi podatke o mjestu, načinu gradnje i o dimenzijama, veličini, dubini i izgledu morskog objekta;
- 2) prije početka gradnje, na mjestu gdje počinje gradnja, a zatim i na morskome objektu, postavi stalna sredstva signalizacije;
- 3) najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka gradnje ili upotrebe, ukloni svaki morski objekat koji se više ne upotrebljava ili je napušten, ne prouzrokujući štetu ribolovu, zaštiti i ekološkom očuvanju morskog prostora ili drugom legitimnom korišćenju mora.

Član 31

Na predlog izvođača radova na istraživanju i iskorišćavanju bogatstava isključive ekonomske zone Crne Gore, Ministarstvo može, kad je to potrebno, oko uređaja i naprava iz člana 29 ovog zakona, odrediti bezbjednosne zone široke do 500 metara, mjereći od svake tačke spoljne ivice morskog objekta i u tim zonama zabraniti plovidbu.

Određivanje bezbjednosne zone, njena širina i režim plovidbe u zoni blagovremeno se objavljuje u "Oglasu za pomorce".

Član 32

Umjetna ostrva, uređaji i naprave i zone sigurnosti okolo njih ne smiju se postavljati na mjestima gdje mogu ometati upotrebu priznatih međunarodnih plovnih puteva.

Član 33

Na umjetnim ostrvima, uređajima i napravama u ekonomskom pojasu primjenjuju se carinski, poreski, propisi o zdravstvenom osiguranju, o kretanju i boravku stranaca i kazneni propisi Crne Gore.

Član 34

Strani ratni, javni, ribarski i naučno-istraživački brod može, uz odobrenje ministar- stava iz člana 7 ovog zakona, obavljati poslove iz člana 9 ovog zakona.

Član 35

Prilikom plovidbe isključivom ekonomskom zonom Crne Gore plovni objekti su dužni da poštuju opšteprihvaćene međunarodne propise i standarde i domaće propise o zaštiti zagađenja mora i vazduha s brodova i

zagađenja prouzrokovanog potapanjem ili djelatnostima u podmorju.

Pravna ili fizička lica koja učestvuju u istraživanju ili iskorišćavanju prirodnih bogatstava isključive ekonomske zone Crne Gore dužna su da poštuju međunarodne i domaće propise, postupke i standarde o zaštiti mora, živih morskih bogatstava i morske sredine.

Prilikom preleta isključive ekonomske zone Crne Gore vazduhoplovi su dužni da poštuju opšteprihvaćene međunarodne propise i domaće propise o zaštiti zagađenja mora iz vazduha ili vazduhom.

V. EPIKONTINENTALNI POJAS

Član 36

Epikontinentalni pojas Crne Gore obuhvata morsko dno i morsko podmorje izvan spoljne granice teritorijalnog mora Crne Gore u smjeru pučine do granica epikontinentalnog pojasa sa susjednim državama, utvrđenih međunarodnim sporazumima.

Član 37

U epikontinentalnom pojasu Crna Gora ostvaruje suverena prava radi njegovog istraživanja i iskorišćavanja prirodnih bogatstava.

Pod prirodnim bogatstvima iz stava 1 ovog člana podrazumjevaju se rudno i drugo neživo bogatstvo morskog dna i njegovog podmorja, kao i morska bića koja su u stadijumu u kojem se mogu loviti, bilo nepokretna na morskome dnu ili ispod njega ili su nesposobna pomjerati se, ako nijesu u stalnom fizičkom dodiru s morskim dnom i podmorjem.

Strana pravna i fizička lica mogu iskorišćavati morska bića iz stava 2 ovoga člana samo u slučajevima utvrđenim međunarodnim ugovorom.

Član 38

Ostvarivanjem prava iz člana 37 stav 1 ovog zakona ne može se: neopravdano sprječavati plovidba, ribolov, zaštita živih bogatstava mora, a ni osnovna okeanografska ili druga naučna istraživanja javnog karaktera.

Na istraživanja iz stava 1 ovog člana u epikontinentalnom pojasu shodno se primjenjuju odredbe čl. 7 i 9 ovog zakona.

Član 39

Istraživanje i iskorišćavanje prirodnih bogatstava epikontinentalnog pojasa Crne Gore, kao i postavljanje, puštanje u rad i održavanje potrebnih postrojenja i uređaja za istraživanje i preduzimanje aktivnosti radi iskorišćavanja mogu se obavljati uz uslove propisane ovim zakonom, propisom donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima.

Korišćenje i ispuštanje opasnih i štetnih supstanci i ulja za preduzimanje aktivnosti iz stava 1 ovog člana vršiće se na način kojim se minimizira negativni uticaj na životnu sredinu morskog ekosistema epikontinentalnog pojasa, u skladu sa zakonom i međunarodnim propisima.

Ministarstvo će, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za zaštitu životne sredine, u skladu sa zakonom i međunarodnim propisima, preduzimati mjere na sprječavanju zagađenja posebno zaštićenih oblasti koje nastaju kao posljedica aktivnosti u epikontinentalnom pojasu.

Na postrojenja i uređaje iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 29 do 33 ovog zakona.

Ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora odobrava i kontroliše postavljanje i održavanje podmorskih kablova i cjevovoda u epikontinentalnom pojasu Crne Gore koji prelaze u područje teritorijalnog mora Crne Gore, a za podmorske cjevovode koji se polažu u njenom epikontinentalnom pojasu, a ne prelaze u područje teritorijalnog mora, izdaje saglasnost o smjeru polaganja, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Protiv odobrenja iz stava 5 ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Uslove na osnovu kojih se daje odobrenje iz stava 5 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora.

VI. PRAVO PROGONA

Član 40

Progon stranog plovnog objekta preduzeće se ako nadležni organ uprave osnovano sumnja da je strani plovni objekat ili njegov pripadak povrijedio ovaj zakon, druge propise Crne Gore ili opšte prihvaćena pravila međunarodnog prava.

Progon stranog plovnog objekta može početi samo ako se sumnjivi plovni objekat ili njegov pripadak nalazi u unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnom moru, isključivoj ekonomskoj zoni ili epikontinentalnom pojasu Crne Gore i ako se ne zaustavi nakon vidljivog ili zvučnog poziva za zaustavljanje koji mu je upućen sa udaljenosti koja

omogućava da poziv vidi ili čuje.

Progon stranog plovnog objekta može se nastaviti na otvorenom moru, u isključivoj ekonomskoj zoni ili u spoljnjem pojasu strane države, ako nije bio prekinut, sve dok ne uplovi u teritorijalno more svoje ili neke treće države.

Progon mogu obavljati javni ili ratni brodovi i javni ili ratni vazduhoplovi ili drugi ovlašćeni brodovi, odnosno vazduhoplovi.

U isključivoj ekonomskoj zoni ili epikontinentalnom pojasu progon stranog plovnog objekta može započeti samo ako su povrijeđeni propisi koji se primjenjuju u toj zoni, odnosno pojasu.

Ako se plovnii objekat iz stava 1 ovog člana za vrijeme progona uzapti, predaće se organu nadležnom za sprovođenje odgovarajućeg postupka.

Odredbe ovog člana ne odnose se na strane ratne brodove i javne brodove koji uživaju imunitet.

VII. NADZOR

Član 41

Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrše, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom: Ministarstvo, ministarstvo nadležno za poslove odbrane, ministarstvo nadležno za inostrane poslove, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora, ministarstvo nadležno za poslove prosvjete i nauke, ministarstvo nadležno za poslove kulture i ministarstvo nadležno za poslove morskog ribarstva.

Član 42

Inspekcijski nadzor u okviru nadležnosti Ministarstva vrše inspektori bezbjednosti plovidbe u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 43

Novčanom kaznom od 500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) strani trgovački brod uplovi u unutrašnje morske vode, bez namjere da uplovi u luku otvorenu za međunarodni saobraćaj ili u luku u kojoj je brodogradilište u kome će biti popravljen, odnosno ne uplovi najkraćim uobičajenim putem u unutrašnje morske vode, u skladu sa režimom korišćenja plovnih puteva (član 5);
- 2) strani brod, jahta ili čamac prevozi stvari ili putnike između domaćih luka uz naknadu, bez odobrenja nadležnog ministarstva (član 6);
- 3) strani ribarski, odnosno strani naučno-istraživački brod uplovi u unutrašnje morske vode, bez odobrenja nadležnog ministarstva (član 7);
- 4) strana jahta, odnosno strani čamac namijenjen razonodi, sportu ili rekreaciji plovi i boravi u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore protivno članu 8 ovog zakona;
- 5) obavlja istraživanja, snimanja i hidrografski premjer morskog dna i podmorja unutrašnjih morskih voda, teritorijalnog mora i epikontinentalnog pojasa, odnosno obavlja istraživanja, ispitivanja i mjerenja mora u isključivoj ekonomskoj zoni, bez odobrenja nadležnog organa (čl. 9, 34 i 38);
- 6) plovnii objekat koji koristi uplovi u zabranjenu zonu u unutrašnjim morskim vodama ili plovi kroz zabranjenu zonu u unutrašnjim morskim vodama protivno propisanim uslovima (član 11 st. 1 i 2);
- 7) se plovnii objekat koji koristi skloni, zbog više sile ili nevolje na moru, u unutrašnje morske vode, a o tome odmah ne obavijesti najbližu lučku kapetaniju (član 13);
- 8) strani ribarski brod za vrijeme prolaska unutrašnjim morskim vodama ili teritorijalnim morem Crne Gore ribari ili lovi druga živa bića u moru i na morskome dnu (član 21 stav 1);
- 9) strani ribarski brod ne plovi teritorijalnim morem najkraćim putem ili plovi brzinom ne manjom od ekonomične ili se za vrijeme prolaska zaustavlja i sidri u teritorijalnom moru, a to zaustavljanje i sidrenje nije prouzrokovano višom silom, odnosno nevoljom na moru ili nema na brodu vidno istaknute oznake ribarskog broda (član 21 stav 3);
- 10) najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova, preko ministarstva -lučke kapetanije, ne objavi podatke o mjestu, načinu gradnje i o dimenzijama, veličini, dubini i izgledu morskog objekta (član 30 stav 1 tačka 1);
- 11) prije početka gradnje, na mjestu gdje počinje gradnja i na morskome objektu, ne postavi stalna sredstva signalizacije (član 30 stav 1 tačka 2);
- 12) najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka gradnje ili upotrebe ne ukloni svaki morskii objekat koji se više ne upotrebljava ili je napušten (član 30 stav 1 tačka 3);
- 13) strani brod koji koristi, plovi bezbjedonosnom zonom određenom oko uređaja i naprava za istraživanje i

iskorišćavanje bogatstava isključive ekonomske zone (član 31 stav 1);

14) postavi uređaje, naprave i zone bezbjednosti na mjestima gdje mogu ometati upotrebu priznatih međunarodnih plovnih puteva (član 32);

15) prilikom istraživanja ili iskorišćavanja bogatstava epikontinentalnog pojasa neopravdano spriječava plovidbu, ribolov, zaštitu živih bogatstava mora, osnovna okeanografska ili druga naučna istraživanja javnog karaktera (član 38 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u organu ili pravnom licu novčanom kaznom od 50 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom fizičko lice, odnosno zapovjednik broda ili drugo lice koje ga zamjenjuje od 50 eura do 1.000 eura.

Član 44

Za prekršaj iz člana 43 stav 1 tač. 9 i 10 ovog zakona stranom pravnom licu može se izreći, pored novčane kazne i zaštitna mjera oduzimanja broda, ulova i ribarskog pribora i opreme koja služi za ribolov, odnosno ulov drugih živih bića u moru i na morskom dnu.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45

Odredbe čl. 26 do 35 ovog zakona primjenjivaće se od dana stupanja na snagu odluke Skupština Crne Gore o proglašenju isključive ekonomske zone.

Član 46

Podzakonski propisi, osim odluke iz člana 26 stav 2 ovog zakona, donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe: Zakon o obalnom moru i epikontinentalnom pojasu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ("Službeni list SFRJ", br. 49/87 i 57/89) i odredbe čl. 38, 39 i 40 Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SRJ", br. 12/98, 44/99, 74/99 i 73/00).

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-432/21

Podgorica, 18. decembra 2007. godine

Skupština Crne Gore

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r